

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

TEHNIČKOG REMONTNOG ZAVODA HADŽIĆI D.D.

2021.

Broj: 01-02-09-11-4-3182-7/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	POSLOVI IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA.....	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	13
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
7.1	BILANS USPJEHA	15
7.1.1	Prihodi	15
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	15
7.1.2	Rashodi.....	16
7.1.2.1	Poslovni rashodi	16
7.1.2.2	Finansijski rashodi	19
7.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	19
7.1.2.4	Ostali nerealizovani gubici i gubici utvrđeni direktno u kapitalu	19
7.1.3	Finansijski rezultat.....	19
7.2	BILANS STANJA.....	20
7.2.1	Stalna sredstva	20
7.2.2	Tekuća sredstva.....	22
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	22
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	24
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	24
7.2.3	Kapital.....	25
7.2.4	Obaveze.....	26
7.2.4.1	Dugoročna rezervisanja	26
7.2.4.2	Dugoročne obaveze	27
7.2.4.3	Odložene porezne obaveze	27
7.2.4.4	Kratkoročne obaveze	27
7.2.4.5	Pasivna vremenska razgraničenja	28
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	28
7.3	POTENCIJALNE OBAVEZE	29
7.4	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	30
7.5	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	30
7.6	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	30
8.	NABAVKE	31
9.	SUDSKI SPOROVI.....	31
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	32
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	34
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.....	35
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine	37
	Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda).....	38
	Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine.....	40

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Tehničkog remontnog zavoda Hadžići d.d. (u daljem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2021. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja Uprava nije izvršila procjenu sposobnosti subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju u skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja. Akumulirani gubitak na 31. 12. 2021. godine iznosi 2.707.581 KM i viši je od trećine osnovnog kapitala. Koeficijent tekuće likvidnosti je 0,33, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospjele obaveze. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u finansijskim izvještajima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.6 Izvještaja);
2. Ne možemo potvrditi iskazani kapital u iznosu od najmanje 1.491.045 KM jer je uplatu investitora od 1.000.000 KM, koja je namijenjena za pokretanje proizvodnje, Društvo oprihodovalo u cijelom iznosu u ranijem periodu. Također, nije postupljeno u skladu s Odlukom Vlade FBiH prema kojoj se sredstva od 491.045 KM priznaju kao razgraničenja, dok Vlada ne utvrdi njihovu namjenu prema Društvu. Po ovom osnovu potcijenjena su pasivna razgraničenja i akumulirani gubici Društva, a kapital precijenjen (tačke 7.2.3 i 7.3 Izvještaja);
3. Ne možemo potvrditi iskazana materijalna sredstva u pripremi od 1.693.838 KM jer Uprava nije izvršila detaljnu analizu, niti je dostavljen pregled na koje se objekte i opremu imovina odnosi i u kojem periodu je evidentirana, niti je utvrđeno koji se dio koristi, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također, s obzirom na to da nije obračunata amortizacija duži niz godina, akumulirani gubitak je potcijenjen, a stalna sredstva precijenjena za iznos amortizacije. Efekat na finansijske izvještaje nismo mogli procijeniti (tačka 7.2.1 Izvještaja);
4. Društvo nije izvršilo rezervisanja za pokrenute sudske sporove u iznosu od najmanje 2.016.085 KM, a odnose se na naknadu štete i tužbe zaposlenika za potraživanja iz radnog odnosa u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. To može imati za posljedicu da su rashodi i obaveze potcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen (tačka 9. Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Društvo je 9. 4. 2018. godine sa fizičkim licem Gul Huseyin potpisalo Ugovor o sufinansiranju projekta, prema kojem je uplaćeno 1.000.000 KM za pokretanje proizvodnje, Ugovor o zasnivanju hipoteke i Ugovor o uspostavljanju zaloga na pokretnim stvarima i pravima u trajanju od 12 godina. Po ovom osnovu proizvedeno je ukupno 200 komada RPG-a, od čega je kupcu u 2019. godini isporučeno samo 20 komada. U toku 2021. godine nije bilo validnog ugovora niti isporuka kupcima. Na osnovu potpisanih ugovora, potencijalne obaveze iznose 2.500.000 KM (tačka 7.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Tehničkog remontnog zavoda Hadžići d.d.** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Društvo nije uspostavilo i osiguralo funkcionisanje Odjela interne revizije kao ključnog elementa internog nadzora kojim se osigurava sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja, u skladu sa zahtjevima Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Prijem u radni odnos na određeno vrijeme provodio se bez javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o radu, Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o radu Društva (tačka 4. Izvještaja);**
3. **Prilikom godišnjeg popisa imovine i obaveza nije izvršen popis potraživanja, obaveza i novčanih sredstava, nije izvršena analiza upotrebljivosti zaliha i nisu izvršena usaglašavanja potraživanja i obaveza putem izvoda otvorenih stavki, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.5 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Organi upravljanja (Uprava, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju) nisu funkcionisali i obavljali zadaću koja im je propisana Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima, što ima velikog uticaja na normalno funkcionisanje i rješavanje nagomilanih problema u Društvu, zbog čega su zaposlenici 22. 11. 2021. godine stupili u generalni štrajk (tačke 4. i 5. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Donijeti nedostajuće i uskladiti donesene interne akte sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.	4.
2.	Zapošljavanje vršiti u skladu sa uslovima definisanim Zakonom o radu, Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o radu Društva.	4.
3.	Uspostaviti i osigurati funkcionisanje Odjela interne revizije u Društvu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
4.	Poduzeti aktivnosti na donošenju mjera za unapređenje poslovanja te poslove obavljati savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika, kako bi organi Društva, svako iz svoje nadležnosti, djelovali u najboljem interesu Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.	5.
5.	Donijeti interne procedure kojima će se definisati metodologija i način izrade godišnjeg plana poslovanja te način praćenja njegove realizacije i poduzimanja adekvatnih mjera u slučajevima odstupanja.	6.
6.	Sačiniti godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i uputiti ga Nadzornom odboru i Skupštini na razmatranje i usvajanje u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.	6.
7.	Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i za koje nisu sistematizovana radna mjesta.	7.1.2.1
8.	Izvršiti detaljnu analizu materijalnih sredstava u pripremi kako bi se utvrdilo o kakvoj se imovini radi i u kom dijelu se koristi, te u skladu s tim postupiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i primijeniti računovodstvene politike Društva.	7.2.1
9.	Računovodstvenim politikama definisati način iskazivanja Imovine u finansijskim izvještajima u skladu sa paragrafom 29 MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	7.2.1
10.	Utvrđiti i pratiti ročnu strukturu zaliha na osnovu koje bi se na datum bilansa izvršila procjena nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.	7.2.2.1
11.	Računovodstvenim politikama Društva propisati knjigovodstveno evidentiranje i praćenje proizvodnje i realizacije gotovih proizvoda.	7.2.2.1
12.	Poduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi se Društvo zaštitilo od negativnih ekonomskih posljedica koje su nastale usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.	7.2.2.1
13.	Utvrđiti visinu blagajničkog maksimuma u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu poslovanja gotovim novcem.	7.2.2.2

14.	Knjiženje poslovnih promjena potrebno je vršiti na osnovu validne knjigovodstvene isprave u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH.	7.2.3
15.	Potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i donositi odluke o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji društva.	7.2.3
16.	Izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti stvarno stanje utvrđeno popisom sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.5
17.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.	7.6
18.	Provoditi nabavke u skladu sa donesenim internim aktima, osigurati transparentnost prilikom njihovog provođenja i preuzeti odgovornost i razmotriti status Društva, te donijeti odluku da li je Društvo obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama.	8.
19.	Na datum bilansa izvršiti procjenu ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva, te evidentirati pripadajuća rezervisanja u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, s ciljem fer i istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.	9.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i robe posebne namjene;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH
- Statut Društva;
- Pravilnik o nabavkama;
- Plan zaštite i čuvanja tajnih podataka;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Tehnički remontni zavod Hadžići d.d. osnovan je 1955. godine s namjenom proizvodnje, održavanja i remonta naoružanja i vojne opreme.

Društvo je registrovano kod Kantonalnog suda u Sarajevu po rješenjima broj: UF/I-5022/92, UF/I-1695/96 i UF/I-1992/97. Privatizacija je izvršena u 2000. godini. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu od 26. 4. 2002. godine izvršeno je usklađivanje oblika firme, osnovnog kapitala i Statuta društva sa Zakonom o privrednim preduzećima, promjena naziva Društva, osnivača, usklađivanje i izmjena djelatnosti shodno Odluci o standardnoj klasifikaciji djelatnosti, izmjena vanjskotrgovinske djelatnosti, promjena funkcije lica ovlaštenog za zastupanje i dopuna ovlaštenih lica za zastupanje.

Rješenjem Komisije za vrijednosne papire broj 03-19-449/01 od 10. 1. 2002. godine Društvo je upisano u registar emitenata vrijednosnih papira. Prvobitna emisija dionica iznosila je 583.338 dionica klase „A“, nominalne vrijednosti od 12,50 KM po dionici. Nakon pokrića gubitka iz 2005. i 2006. godine nominalna vrijednost dionica pala je na 10 KM po dionici.

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 5.833.380 KM i u većinskom je vlasništvu Vlade FBiH (51%), ZIF-a „BOSFIN“ d.d. Sarajevo (24,75%), Mehmeda Mujića (9,51%) i ZIF-a „EUROFOND-1“ d.d. Sarajevo (5%), te ostalih malih dioničara.

Osnovna djelatnost Društva je remont i proizvodnja naoružanja i vojne opreme.

Pravilnikom o radu Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja.

U Društvu je sistematizovano 139 radnih mjesta, a na 31. 12. 2021. godine bilo je 40 zaposlenika.

Sjedište Društva je u Hadžićima, u Ulici 6. mart br. 82.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od januara do juna 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Društva. Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 19 preporuka.

Postupanje po pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je šest preporuka. Revizijom je utvrđeno da je samo jedna implementirana, a ostale će se ponoviti u okviru Izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole s ciljem ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Faktor koji najviše utiče na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Statutom Društva utvrđena je djelatnost firme, iznos osnovnog kapitala, postupak nabavke, planiranje poslovanja, investicije, primjena knjigovodstvenih i finansijskih računovodstvenih standarda, rezerve i druga pitanja u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o proizvodnji naoružanja i vojne opreme i Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u FBiH.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. Za realizaciju poslova i ciljeva poslovanja Društvo je formiralo organizacione jedinice: Kabinet direktora, Sektor kontrole kvaliteta i razvoja, Tehnički sektor i Sektor zajedničkih službi. Sektori su organizovani kroz službe, odjeljenja, pogone i radionice, koji su međusobno povezani procedurama i aktivnostima.

U skladu sa Zakonom o radu i Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH u zavodima, agencijama, direkcijama i upravnim organizacijama pod drugim nazivom, pravnim licima sa javnim ovlaštenjima na teritoriji FBiH, kao i u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Federacija, kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima Federacija, kanton, grad ili općina učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala, prijem u radni odnos vrši se nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja za prijem u radni odnos. Pravilnikom o radu Društva definisano je da se zasnivanje radnog odnosa provodi objavom javnog oglasa u jednim dnevnim novinama i na internet-stranici društva, te njegovim obaveznim dostavljanjem Javnoj ustanovi Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo. **Tokom 2021. godine šest osoba je zasnovalo radni odnos na određeno vrijeme preko direktno upućenog poziva službama za zapošljavanje, bez poštovanja procedure javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o radu, Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o radu Društva.**

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo nema Pravilnik za planiranje i praćenje poslovanja, Pravilnik o internim kontrolama, Pravilnik o reprezentaciji, Pravilnik o upotrebi službenih telefona, Pravilnik o javnim nabavkama i direktnom sporazumu, s ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola, niti se nabavke vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Također, Društvo nije donijelo interni akt za upravljanje rizikom, zbog čega nije izvršena procjena rizika ni za jedan proces poslovanja. Postojeći interni akti nisu usklađeni sa zakonskom regulativom: Statut – Zakon o privrednim društvima, Pravilnik o finansijskom poslovanju – Zakon o finansijskom poslovanju i Pravilnik o računovodstvenim politikama nije usklađen sa zakonskom regulativom s obzirom na to da je usvojen u 2010. godine, a izmijenjeni Zakon o računovodstvu i reviziji u primjeni je od 1. 1. 2021. godine. Pravilnik o upotrebi službenih automobila donesen je u maju 2022. godine.

Finansijske izvještaje za 2021. godinu potpisao je certificirani računovođa, koji nije zaposlenik Društva, u skladu sa zaključenim ugovorom s računovodstvenom agencijom. Pravilnikom o sistematizaciji predviđeno je radno mjesto rukovodioca službe za finansijske i računovodstvene poslove (certificirani računovođa), ali nije popunjeno.

Društvo je donijelo Pravilnik o zaštiti i čuvanju tajnih podataka, poslovnih podataka i podataka o odnosima prema inostranstvu za 2021. godinu, u skladu sa Zakonom o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme. Ovim Pravilnikom definisano je koji podaci su tajni, kao i način njihovog obilježavanja. Prema Zakonu o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u FBiH, tajni podaci su: planovi proizvodnje naoružanja i vojne opreme i njihovo ostvarenje, programi istraživanja i razvoja naoružanja i vojne opreme, kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, tehnološki postupak proizvodnje naoružanja i vojne opreme i konstruktivna dokumentacija, kao i uvoz i izvoz naoružanja i vojne opreme. **Iako je Pravilnik donesen 28. 1. 2021. godine, ne možemo potvrditi da je implementiran, jer smo uvidom u dokumentaciju utvrdili da dokumenti nisu pravilno klasifikovani i označeni u skladu s Pravilnikom, odnosno da oznaka stepena tajnosti nije ispisana na dokumentima, kako je definisano članom 3. Pravilnika.**

Imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članom 7. stav 1. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, međutim nije godišnji izvještaj nije sačinjen. **Zbog svega navedenog smatramo da sistem internih kontrola u Društvu nije adekvatno dizajniran, te da bi se u narednom periodu trebao unaprijediti.**

Preporuke:

- **donijeti nedostajuće i uskladiti donesene interne akte sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola;**
- **zapošljavanje vršiti u skladu sa uslovima definisanim Zakonom o radu, Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o radu Društva.**

Organi Društva

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine dioničari. Punomoćnike ispred većinskog vlasnika imenovala je Vlada FBiH. U 2021. godini na dvije održane skupštine dioničara Društva Vladu su zastupali Zlatan Bilanović (XXIV Skupština) i Adnan Mahmutović (vanredna skupština).

Nadzorni odbor čine: predsjednik Vahid Alađuz i članovi: Aldijana Birdžo i Hasen Mašović. Imenovani su Odlukom Skupštine Društva na sjednici održanoj 8. 7. 2021. godine na period od četiri godine.

Komisija za vrijednosne papire FBiH izdala je Rješenja 4. 11. i 23. 11. 2021. godine, kojima izabrane članove Nadzornog odbora Društva odbija upisati u registar emitenata zbog nelegitimnosti, odnosno zbog proteka mandata na koji su imenovani. Nakon održane vanredne skupštine Društva 29. 12. 2021. godine i ispunjenjem zahtjeva prema Komisiji, članovi Nadzornog odbora upisani su u Registar kod Komisije Rješenjem od 20. 1. 2022. godine. Nadzorni odbor održao je 15 sjednica u 2021. godini.

Upravu Društva u 2021. godini činili su direktor Meho Rekić, koji je imenovan 17. 7. 2018. na mandatni period od četiri godine, i dva izvršna direktora (vršioци dužnosti): Muhidin Dautović – v. d. tehničkog direktora i Halid Škrijelj – v. d. direktora zajedničkih službi.

Vršioци dužnosti imenovani su 10. 11. 2020. na period od 12 mjeseci ili do završetka konkursne procedure. Nova imenovanja izvršena su u 2022. godini, i to: Meho Rekić – direktor bez ograničenja ovlaštenja 16. 2. 2022. godine razriješen je dužnosti, a imenovan je Ismo Hebibović – v. d. direktora od 16. 2. 2022. godine, i izvršni direktori: Muhidin Dautović – v. d. tehničkog direktora i Halid Škrijelj – v. d. direktora zajedničkih službi bez ograničenja ovlaštenja na mandatni period od 12 mjeseci.

Odbor za reviziju su do 30. 6. 2021. činili: Raza Bajramović – predsjednica, i članice: Selma Halilagić i Ivana Nikolić.

Članovima Odbora za reviziju mandat je istekao 30. 6. 2021. godine, a procedura imenovanja novih članova nije pokrenuta, niti je Odbor formiran u skladu s članom 227. Zakona o privrednim društvima u FBiH i članom 144. Statuta u 2021. godini. Novi Odbor za reviziju imenovan je u junu 2022. godine.

Osnivač Društva i resorno ministarstvo dužni su aktivno se uključiti i preduzeti odgovarajuće mjere u prevazilaženju i rješavanju konstatovanih propusta i problema. U prvom redu trebaju riješiti status Uprave Društva, te osigurati uslove za funkcionisanje sistema internih kontrola.

Ne možemo potvrditi da su u 2021. godini organi Društva (Uprava, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju) funkcionisali i obavljali zadaću koja im je propisana Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima, što ima velikog uticaja na normalno funkcionisanje i rješavanje nagomilanih problema u Društvu (nije provedena konkursna procedura za članove Uprave (isti su vršioци dužnosti duži period), Nadzorni odbor nije legitiman, nisu imenovani članovi Odbora za reviziju, generalni štrajk pokrenut je u novembru 2021. godine).

Interna revizija

U skladu sa članom 86. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH subjekti od javnog interesa dužni su uspostaviti Odjel za internu reviziju. Shodno Zakonu o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH² interni revizori ovlašteni su vršiti sistematičan pregled i procjenu upravljanja rizikom i imaju obavezu procjenjivanja adekvatnosti i efikasnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu identifikacije rizika, ocjene rizika i upravljanja rizikom.

Revizijom je konstatovano da Društvo nema sistematizovan niti uspostavljen Odjel za internu reviziju. Imajući u vidu djelatnost kojom se Društvo bavi, kao i da se radi o subjektu od javnog interesa, potrebno je, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, uspostaviti i osigurati funkcionisanje Odjela interne revizije. Odjel je obavezan u svom radu pridržavati se zakonskih propisa, pravila struke i kodeksa etike internih revizora, te internim nadzorom provjeravati jesu li poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima, postoji li adekvatna računovodstvena dokumentacija, te pružaju li finansijski izvještaji kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama.

Preporuka:

- ***uspostaviti i osigurati funkcionisanje Odjela interne revizije u Društvu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

5. POSLOVI IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Tehnički remontni zavod Hadžići je dioničko društvo koje obavlja registrovanu djelatnost u zemlji i inostranstvu s ciljem sticanja dobiti. Kao poslovna organizacija ima ovlaštenja za vršenje proizvodnje, remonta i prometa sredstava naoružanja i vojne opreme od nadležnog ministarstva (Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije).

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 101/16

Društvo je u proteklom periodu imalo značajne probleme u poslovanju, prvenstveno zbog nepostojanja novih ugovora i nerealizacije postojećih ugovora za proizvodnju, što je rezultiralo ostvarenim gubitkom u poslovanju za protekle dvije godine. Duže vrijeme posluje u uslovima nelikvidnosti i nesolventnosti te mu je tokom 2021. godine i Porezna uprava FBiH blokirala transakcijske račune, a najveći dio nekretnina je pod hipotekom.

Zbog neisplaćenih plaća i doprinosa zaposlenici Društva su 22. 11. 2021. godine stupili u generalni štrajk u organizaciji Sindikata metalaca FBiH, Sindikalna podružnica TRZ Hadžići. Štrajk je najavljen u skladu sa članom 129. Zakona o radu i Uprava i Nadzorni odbor obaviješteni su 10. 11. 2021. godine. U toku trajanja štrajka zaposlenici su redovno dolazili na posao i obavljali radne zadatke, dok je proizvodnja obustavljena. Nakon ispunjenja uslova štrajkački odbor je 11. 5. 2022. godine donio Odluku o prekidu generalnog štrajka.

Bez angažmana vlasnika dioničkog kapitala neće biti moguće prevazići nagomilane probleme u poslovanju, budući je upitna stalnost poslovanja Društva i mogućnost revitalizacije proizvodnje iz vlastitih sredstava. Zbog toga je potrebno da organi upravljanja Društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava) donesu mjere za ostvarenje adekvatnosti kapitala i unapređenja poslovanja Društva, koje bi bile provodive u praksi.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti na donošenju mjera za unapređenje poslovanja te poslove obavljati savjesno, sa pažnjom dobrog privrednika, kako bi organi Društva, svako iz svoje nadležnosti, djelovali u najboljem interesu Društva, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Plan poslovanja za 2021. godinu donesen je i usvojen 30. 12. 2020. godine. Donesen je u skladu sa Strategijom razvoja namjenske industrije FBiH za period 2012-2022. godine i akcionim planom koji prati izvršenje Strategije. Plan poslovanja sadrži osnovne podatke o Društvu, podatke o raspoloživim proizvodnim kapacitetima, razvojnim projektima, analizu tržišta sa pregledom potpisanih ugovora sa kupcima i pregledom planiranih troškova. Sačinjen je na bazi statističkih pokazatelja, realizacije poslove koji su ugovoreni u prethodnom periodu, potpisanih ugovora sa kupcima te planiranih poslovnih ciljeva prema uslovima u međunarodnom i domaćem okruženju. U finansijskom aspektu Plana dat je pregled finansijske projekcije očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka, izvora finansiranja i projicirani finansijski rezultat. Nije sistematizirano posebno radno mjesto za plan i analizu te svaka služba priprema svoj dio izvještaja.

Društvo je planiralo prihode u iznosu od 3.240.000 KM, u okviru kojih se najznačajniji dio odnosi na prihode inotrižišta (1.120.000 KM) i na grantove za nove razvojne projekte (700.000 KM). Ukupni rashodi poslovanja planirani su u iznosu od 3.166.200 KM, a njihov najveći dio odnosi se na troškove materijala i rezervnih dijelova (1.150.000 KM), plaće zaposlenika (1.145.000KM), te usluge kooperanata (200.000 KM). Planirana dobit iznosila je 73.800 KM.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima:

u KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2020. god.	Plan za 2021. god.	Rebalans plana za 2021. god.	Ostvareno 31. 12. 2021. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	1.683.721	3.240.000	-	1.156.957	55	-
II	Rashodi	2.112.358	3.166.200	-	1.866.783	111	-
III	Dobit/gubitak	(428.637)	73.800	-	(709.826)	166	-

Na osnovu prezentovane dokumentacije utvrđena su značajna odstupanja u realizaciji poslovnih aktivnosti u odnosu na Plan poslovanja za 2021. godinu, što je rezultiralo manje ostvarenim prihodima od planiranih za 2.083.043 KM, manjim rashodima za 1.299.417 KM u odnosu na planirane, te ostvarenim gubitkom u iznosu od 709.826 KM u odnosu na planiranu dobit od 73.800 KM. Ostvareni gubitak posljedica je neizvršene realizacije prodaje proizvoda na ino i domaćem tržištu u planiranom obimu, što ukazuje na to da Plan poslovanja za 2021. godinu nije realno planiran, ali Uprava nije vršila njegove izmjene kako bi predstavljao osnov aktivnosti.

Društvo nije donijelo interni akt o načinu i metodologiji planiranja, koji bi osigurao praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Iako su značajna odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane veličine, Uprava nije pratila izvršenje Plana poslovanja niti je razmatrala njegovo ostvarenje kako bi u slučaju potrebe donijela odluku o revidiranju i usaglašavanju plana radi njegovog prilagođavanja nastalim promijenjenim uslovima na tržištu i ostvarenim rezultatima. S obzirom na to da nisu donesene izmjene i dopune Plana poslovanja za 2021. godinu, ne možemo potvrditi da je on zasnovan na realnim pokazateljima i da je predstavljao osnov poslovnih aktivnosti.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH pravna lica su obavezna pripremati Izvještaj o poslovanju, koji treba davati objektivan prikaz poslovanja pravnog lica i njegov položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se pravno lice suočava.

Izvještaj o poslovanju za 2021. godinu nije sačinjen do okončanja revizije, niti su Skupština i Nadzorni odbor razmatrali poslovanje Društva za 2021. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Također, za 2020. godinu organi upravljanja – Skupština i Nadzorni odbor – donijeli su odluke o neusvajanju Izvještaja o poslovanju jer nije sačinjen u skladu sa zahtjevima Nadzornog odbora, što je obaveza Uprave prema članu 133. Statuta Društva. Dostavljeni izvještaj ne sadrži komparativnu analizu po principu planirano/realizovano.

Preporuke:

- ***donijeti interne procedure kojima će se definisati metodologija i način izrade godišnjeg plana poslovanja te način praćenja njegove realizacije i poduzimanja adekvatnih mjera u slučajevima odstupanja;***
- ***sačiniti godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i uputiti ga Nadzornom odboru i Skupštini na razmatranje i usvajanje u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 25. 2. 2022. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2021. godinu izvršilo je društvo „Zuko“ d.o.o. Sarajevo u maju 2022. godine i dato je mišljenje s rezervom.

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi: u KM

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
PRIHODI	1.157.321	1.683.721
Poslovni prihodi	859.755	794.734
Prihod od prodaje robe	55.120	70.020
Prihodi od prodaje usluga	50.090	292.718
Ostali poslovni prihodi	754.545	431.996
Finansijski prihodi	868	2.654
Ostali prihodi i dobici	7.959	825.499
Prihodi i dobici iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	288.739	60.834

Društvo priznaje prihode u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi, kako bi se prikazao prenos proizvoda ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za te proizvode ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge u redovnom poslovanju, umanjene za porez na dodanu vrijednost, rabate, diskonte i druge popuste date kupcima i iznose naplaćene u ime treće strane. Sa kupcima se sklapaju ugovori kojima su utvrđene količine i jedinične cijene, rokovi isporuke, uslovi plaćanja i garancija za ispravnost robe. **Društvo nema interne procedure kojima se utvrđuje način formiranja cijena, već se cijene formiraju prilikom pregovaranja sa kupcima (tačka 7.2.2.1 Izvještaja).**

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 859.755 KM i čine ih prihodi od prodaje robe, prihodi od prodaje usluga i ostali poslovni prihodi. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a potiču od prodaje vojne opreme poslovnim partnerima na osnovu sklopljenih ugovora i iznajmljivanja objekata. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca.

Prihodi od prodaje proizvoda iskazani su u iznosu od 55.120 KM. Odnose se na prihode od prodaje vojne opreme (viziri, sanduci za municiju, deminerski prsluci) poslovnim partnerima na osnovu primljenih narudžbenica. Društvo je registrovano za obavljanje ovih djelatnosti, što je u skladu sa Statutom Društva.

Prihodi od prodaje usluga iskazani su u iznosu od 50.090 KM i odnose se na servisne usluge i usluge graviranja oružja. Ovi prihodi manji su u odnosu na prethodnu godinu za 242.628 KM.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 754.545 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu potpisanih ugovora o zakupu poslovnog prostora i prefakturisane režijske troškove u skladu sa potpisanim ugovorima (687.036 KM). Društvo je sa poslovnim partnerima sklopilo ugovore o zakupu dijela poslovnog prostora koji ne koristi u procesu proizvodnje. Ugovori su sklopljeni sa sljedećim firmama: Testing centar, Sobol Q d.o.o., AMF Plastic Design d.o.o., Migafex d.o.o., 3 Line d.o.o i dr. Fakturisanje se vrši mjesečno. Prihodi od donacije za stalna sredstva po osnovu plaćenih poreza i obračunate amortizacije za 2021. godinu iznose 67.507 KM.

7.1.1.2 Prihodi i odlivi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava

Prihodi i dobiti iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava iskazani su u iznosu od 288.739 KM i odnose se na dobit od prodaje stalnog sredstva namijenjenog prodaji – poslovna zgrada u privredi i ostalo neplodno zemljište u ukupnoj površini od 5.780 m². Navedena nekretnina prodana je po cijeni od 845.000 KM (tačka 7.2.2 Izvještaja).

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 1.866.783 KM, kako slijedi: u KM

	1. 1. - 31. 12. 2021.	1. 1. - 31. 12. 2020.
RASHODI	1.866.783	2.112.358
Poslovni rashodi	1.713.156	1.880.897
Nabavna vrijednost prodate robe	-	66.995
Materijalni troškovi	211.794	479.793
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.003.091	1.283.469
Troškovi proizvodnih usluga	113.893	266.969
Amortizacija	127.897	117.262
Troškovi rezervisanja	2.437	-
Nematerijalni troškovi	260.661	112.444
Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	6.617	446.035
Finansijski rashodi	53.985	44.471
Ostali rashodi i gubici	31.284	152.464
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti	-	23.809
Odloženi porezni rashodi perioda	5.372	10.717
Ostali nerealizovani gubici i gubici utvrđeni direktno u kapitalu	62.986	-

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 1.713.156 KM, a čine ih: materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije, troškovi rezervisanja, nematerijalni troškovi i povećanje vrijednosti zaliha učinaka.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 211.794 KM, a najvećim dijelom odnose se na utrošenu energiju i gorivo (149.320 KM), utrošene sirovine i materijal (56.559 KM) i nabavljene sirovine, materijal, rezervne dijelove i sitan inventar (2.017 KM).

Utrošena električna energija iskazana je u iznosu od 135.916 KM i najvećim dijelom odnosi se na iznajmljene poslovne prostore te se prefakturiše kupcima u skladu sa potpisanim ugovorima.

Gorivo za službena vozila iskazano je u iznosu od 7.410 KM. Društvo ima dva službena vozila i više radnih mašina. Interni akt kojim bi se regulisao način raspolaganja vozilima, praćenje pređene kilometraže i troškova, kontrola nabavke i potrošnje goriva nije donesen. Tokom 2021. godine gorivo je nabavljano od više dobavljača, nabavke su vršene bez zaključenih ugovora i dijelom za gotov novac putem isplate iz blagajne Društva. Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da su uspostavljene adekvatne kontrole nad upotrebom službenih vozila i utroškom goriva.

Utrošene sirovine i materijal iskazane su u iznosu od 56.559 KM i najvećim dijelom odnose se na utrošene sirovine i materijal za izradu učinaka 22.624 KM (elektrode, mufne, ventili, lanci, spojke, ekseri, vijci, drvena građa, ljepilo) i ostale troškove sirovina i materijala 20.324 KM (sirovine za kuhinju za pripremanje toplog obroka zaposlenicima).

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 1.003.091 KM, a njihova struktura je:

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.003.091
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	827.495
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	102.824
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	42.959
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (prevoz, otpremnine, pomoći i drugo)	28.964
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	849

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.003.091 KM. Najveći su troškovi plaća i naknada plaća zaposlenih sa pripadajućim porezima i doprinosima u iznosu od 827.495 KM.

Obračun i isplata plaća i naknada vrši se u skladu sa Zakonom o radu,³ Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost proizvodnje i prerade metala u FBiH,⁴ Pravilnikom o radu (u primjeni od 2019. godine) i ugovorima o radu.

Plaća zaposlenika sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću i dijela plaće za radni učinak u skladu s Pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Osnovna plaća je najniži iznos koji se isplaćuje za puno radno vrijeme za posao odgovarajuće grupe složenosti, normalne uslove i rezultate rada. Plaća zaposlenika izražena je kroz koeficijente složenosti i odgovornosti radnog mjesta, koji su utvrđeni u rasponu od 1.18 do 3 i razvrstani u platne razrede od I do V. Osnovna plaća je proizvod najniže neto satnice (2,75 KM) i koeficijenta složenosti i odgovornosti poslova, te ostvarenog fonda sati. Radna mjesta utvrđena su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (u primjeni od 2018. godine). Za svaku godinu navršenog staža zaposlenik ima pravo na dodatak na plaću od 0,4%.

Visina plaće za direktora regulisana je menadžerskim ugovorom, a za v. d. izvršnih direktora ugovorom o radu. Plaća direktora utvrđena je u mjesečnom neto iznosu od 3,5 prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Također, ostvaruje pravo na naknadu troškova smještaja u iznosu od 600 KM, korištenje telefona u iznosu od 100 KM mjesečno i na upotrebu službenog vozila 24 sata u toku dana. Plaća v. d. izvršnih direktora utvrđena je u visini od 2,5 prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

Najviša neto plaća isplaćena u 2021. godini iznosila je 2.709 KM, a najniža 493 KM.

Pravilnikom o radu propisano je radno vrijeme od 7.30 do 16.00 sati za rad u dnevnoj smjeni, a za radnike unutrašnje službe zaštite rad je organizovan u turnusima 12 – 24, 12 – 48.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun plaća i ostalih ličnih primanja nisu utvrđene nepravilnosti.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 102.824 KM i odnose se na obračunate plaće direktoru po osnovu menadžerskog ugovora (48.518 KM) i ugovore o djelu (36.990 KM) i sa pripadajućim porezima i doprinosima (17.316 KM).

Tokom 2021. godine Društvo je zaključivalo ugovore o djelu i za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (bravar, električar, tehnički sekretar, programer, varilac, strugar, stolar i sl.). Navedeni ugovori nisu zaključeni s ciljem da se obavi određeni konkretan posao, već su zaključivani kontinuirano tokom više mjeseci za isti posao i sa istim licima. U skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, ugovori o djelu zaključuju se s ciljem da se obavi posao koji je kratkotrajne prirode. Budući da se u predmetnim slučajevima radilo o zaključivanju istih ugovora o djelu, u kontinuitetu, ne možemo potvrditi opravdanost njihovog zaključivanje za obavljanje poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 61/18, 63/21

Preporuka:

- **ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i za koje nisu sistematizovana radna mjesta.**

Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl. iskazani su u iznosu od 42.959 KM, a odnose se na isplaćene naknade članovima nadzornog odbora, odbora za reviziju i opunomoćenicima za rad u skupštini sa pripadajućim porezima i doprinosima.

Troškovi naknada Nadzornog odbora iznose 29.891 KM, troškovi naknada Odbora za reviziju iznose 5.140 KM, a troškovi naknada članovima Skupštine 800 KM.

U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonu o porezu na dohodak,⁵ Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁶ obračunava se i isplaćuje mjesečna naknada članovima odbora i predstavnicima skupštine. Predsjedniku nadzornog odbora i odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u visini jedne prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a članovima u visini od 80% jedne prosječne neto plaće. Predstavnicima skupštine isplaćuje se naknada u visini od 400 KM.

Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (prevoz, otpremnine, pomoći i drugo) iskazani su u iznosu od 28.964 KM.

Najveći iznos odnosi se na troškove prevoza zaposlenika (13.771 KM), otpremnine prilikom odlaska u penziju (8.991 KM) i pomoći i naknade zaposlenicima po raznim osnovama (3.341 KM).

U skladu s Pravilnikom o radu zaposlenici imaju pravo na naknadu za prevoz na posao i sa posla ukoliko im je mjesto stanovanja udaljeno tri kilometra od mjesta rada. Naknada se isplaćuje kroz blagajnu u visini 50% od cijene mjesečne karte na toj relaciji.

Otpremnina prilikom odlaska u penziju isplaćuje se u visini od najmanje tri prosječne plaće FBiH prema posljednjim podacima Federalnog zavoda za statistiku ili tri prosječne plaće svih zaposlenika kod poslodavca u mjesecu prije sticanja uslova za penziju ukoliko je to za zaposlenika povoljnije.

U toku kalendarske godine zaposlenici ili njegova porodica imaju pravno na pomoć u visini jedne prosječne plaće u FBiH u slučaju smrti zaposlenika ili člana njegove uže porodice, teže bolesti ili invalidnosti zaposlenika ili člana porodice.

Uvidom u obračunate i isplaćene naknade nisu uočene nepravilnosti.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 113.893 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove za usluge u prometu proizvoda i usluga (67.600 KM), troškove usluga izrade i dorade učinaka (34.009 KM) i troškove usluga održavanja (10.562 KM).

Troškovi za usluge u prometu proizvoda i usluga odnose se na proviziju Agencije za privatizaciju u iznosu od 8% koja je plaćena prilikom prodaje građevinskog objekta kupcu KM Trade d.o.o. Visoko (tačka 6.2.2.1 Izvještaja).

Troškovi usluge izrade i dorade učinaka odnose se na troškove kooperanata prilikom izrade, dorade i popravke gotovih proizvoda.

Troškovi usluga održavanja odnose na usluge tekućeg održavanja poslovnih prostorija, transportnih sredstava i softvera.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 127.897 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog vijeka trajanja imovine za svako pojedinačno sredstvo, u skladu sa usvojenim politikama Društva, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.1 Izvještaja.

---

⁵ „Sl. novine FBiH“, 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁶ „Sl. novine FBiH“, 67/08

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani u iznosu od 2.437 KM odnose se na rezervisanja troškova za otpremnine kod odlaska u penziju.

Pravo na otpremninu zaposlenici sa zaključenim ugovorom na neodređeno vrijeme stižu nakon najmanje dvije godine neprekidnog rada, osim ako se ugovor o radu otkazuje zbog kršenja obaveze iz radnog odnosa ili zbog toga što radnik ne ispunjava obaveze iz ugovora o radu. Otpremnina se ne može utvrditi u iznosu manjem od jedne trećine prosječne mjesečne plaće isplaćene radniku u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada u Društvu.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 260.661 KM, od kojih su najznačajniji: troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret Društva (198.551 KM), troškovi neproizvodnih usluga – komunalne, revizijske, advokatske i sl. (31.958 KM), troškovi poštanskih i telefonskih usluga (9.391 KM).

Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina odnose se najvećim dijelom na prefakturisane troškove naknada za priključenje kupca Sobol Q d.o.o. Sokolac na električnu mrežu (159.049 KM – kupovina, priključak i tehnički prijem trafostanice) i troškove poreza za iznajmljivanje imovine (26.834 KM).

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 53.985 KM i najvećim dijelom odnose se na rashode od kamata po kreditima banaka (27.432 KM), zatezne kamate na neblagovremeno plaćene javne prihode (14.538 KM) i zatezne kamate iz dužničko-povjerilačkih odnosa (11.986 KM).

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 31.284 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove kazni za privredne presteupe i prekršaje u iznosu od 30.353 KM (prinudna naplata po rješenju Porezne uprave).

7.1.2.4 Ostali nerealizovani gubici i gubici utvrđeni direktno u kapitalu

Ostali nerealizovani gubici i gubici utvrđeni direktno u kapitalu iskazani su u iznosu od 62.986 KM i odnose se na troškove prinudne naplate i priznati su direktno u kapitalu po osnovu Rješenja o prinudnoj naplati Porezne uprave.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2021. godinu iskazalo negativan finansijski rezultat – neto gubitak od 709.826 KM, dok je prethodne godine gubitak iznosio 428.637 KM. Povećanje gubitka rezultat je smanjenja prihoda od prodaje i nerealizacije potpisanih ugovora.

S obzirom na to da Društvo:

- **ne prati ročnu strukturu zaliha, niti je u tekućoj i prethodnim godinama na datum bilansa vršilo procjenu njihovog nadoknadivog iznosa u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);**

- nije izvršilo rezervisanja po aktuelnim sudskim sporovima u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, u iznosu od najmanje 2.016.085 KM (tačka 9. Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (gubitak) Društva, jer da je postupilo u skladu sa navedenim tačkama iskazalo bi još veći negativan finansijski rezultat (gubitak).

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli: u KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	6.175.240	6.014.356
Nematerijalna sredstva	345.483	383.828
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.829.757	5.630.528

Nematerijalna sredstva iskazana su u neto iznosu od 345.483 KM, a čine ih dugoročna ulaganja u razvoj materijala i proizvoda, priznata na osnovu Odluke Uprave iz 2018. godine.

Nematerijalna sredstva priznaju se samo ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi koje su pripisivane sredstvu pritijecati u Društvo, te da se trošak nabavke može pouzdano utvrditi. Nematerijalna imovina početno se iskazuje i vrednuje u finansijskim izvještajima po trošku nabavke. Troškovi nabavke sadrže troškove kupovine i troškove potrebnog prilagođavanja dugotrajne nematerijalne imovine.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazani su u neto iznosu od 1.463.732 KM.

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli: u KM

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Mater. sred. u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
na 1. 1. 2021.	3.556.807	2.713.884	1.514.748	196.321	1.693.838	9.675.597
- direktna povećanja u 2021. godini	-	-	807	-	287.975	288.782
- prenos sa pripreme	-	-	287.975	-	(287.975)	-
- otuđenje i rashodovanje						
na 31. 12. 2021.	3.556.807	2.713.884	1.803.529	196.321	1.693.838	10.252.353
Akumulirana amortizacija						
na 1. 1. 2021.	-	2.611.230	1.246.435	187.404	-	4.045.069
- amortizacija		7.282	79.187	3.081	-	89.550
- otuđenje i rashodovanje	-	-	-	-	-	-
na 31. 12. 2021.	-	2.618.512	1.325.622	190.485	-	4.422.594
Neto knjigov. vrijednost						
na 31. 12. 2020.	3.556.807	102.654	268.312	8.917	1.693.838	5.630.528
na 31. 12. 2021.	3.556.807	95.372	477.907	5.836	1.693.838	5.829.760

Zemljište je iskazano u iznosu od 3.556.807 KM i u 2021. godini nije bilo promjena na ovoj poziciji.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 95.372 KM i čine ih upravni administrativni objekti, proizvodni i prateći objekti i ostali građevinski objekti. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata se odnosi na obračunatu amortizaciju.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 477.907 KM, a čini ih postrojenja i oprema za proizvodnju, kancelarijska i informatička oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 287.975 KM najvećim dijelom se odnosi na nabavku mašine - CNC Horizontal Lathe Hardinge (285.356 KM). Društvo je za ovu nabavku dobilo namjenska sredstva od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Ugovoru o realizaciji dodijeljenih grant sredstava potpisan je 30. 12. 2020. godine. **Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dodijelilo je grant sredstva iznosu od 337.484 KM za finansiranje razvojnih projekata u FBiH iz oblasti namjenske industrije. Do okončanja revizije sredstva nisu opravdana u cijelom iznosu. Prema sačinjenom Zapisniku komisije ispred Ministarstava od 12. 5. 2022. godine, Društvu je dat dodatni rok od 90 dana da opravda iznos od 98.320 KM.**

Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na rashodovanu opremu i obračunatu amortizaciju za 2021. godinu.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 5.836 KM, a čine ih dva službena vozila. Smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na obračunatu amortizaciju za 2021. godinu.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 1.693.838 KM i odnose se na građevinske objekte (1.300.277 KM) i opremu (393.560 KM).

Uprava nije izvršila detaljnu analizu niti je dostavljen pregled na koje objekte i opremu se imovina odnosi i u kojem periodu je evidentirana, niti je utvrđeno koji se dio koristi. Sredstva koja se koriste knjigovodstveno nisu aktivirana, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, prema kojem su lica koja vode poslovne knjige dužna knjigovodstvene isprave proknjižiti u poslovnim knjigama narednog dana, a najkasnije u roku od osam radnih dana od dana prijema knjigovodstvene isprave. S obzirom na to da nije obračunata amortizacija duži niz godina, akumulirani gubitak je potcijenjen, a stalna sredstva precijenjena za iznos amortizacije. Efekat na finansijske izvještaje nismo mogli procijeniti.

Preporuka:

- **izvršiti detaljnu analizu materijalnih sredstava u pripremi kako bi se utvrdilo o kakvoj se imovini radi i u kom dijelu se koristi, te u skladu s tim postupiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i primijeniti računovodstvene politike Društva.**

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa stalnih sredstava, i to za svako pojedinačno sredstvo, tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. Za obračun amortizacije za 2021. godinu nije donesena odluka direktora Društva.

Primijenjene stope amortizacije prikazane su u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	12,5	8
Građevinski objekti	40	2,5
Postrojenja i oprema	5- 14,2	7-20
Vozila	7	14,3
Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	6,6 - 10	10-15

Društvo raspolaže dokazima o vlasništvu nad svim nekretninama u posjedu.

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom, po osnovu hipoteka koje su upisali Porezna uprava FBiH, Privredna banka Sarajevo d.d., Razvojna banka i Privatni partner.

Prema dostavljenom zemljišnoknjižnom izvratku, upisane su sljedeće hipoteke na imovinu Društva:

- založno pravo na nekretnine u iznosu od 2.500.000 KM, a najduže do isteka trajanja partnerstva od 144 mjeseci (12 godina) od dana uplate cjelokupnog iznosa koji sufinansira Privatni partner od 1.000.000 KM;

- založno pravo na nekretninama u korist Privredne banke Sarajevo d.d. Sarajevo od 30. 1. 2020. godine na period od 36 mjeseci do maksimalnog iznosa od 1.000.000 KM;
- založno pravo na nekretninama u korist Razvojne banke FBiH, vezano za kreditno zaduženje od 300.000 KM na period od 60 mjeseci;
- zakonska hipoteka na nekretninama u korist Porezne uprave FBiH, Kantonalni porezni ured Sarajevo, procijenjene vrijednosti u iznosu od 847.880 KM.

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Navedeno može imati za posljedicu da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava može razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima standarda. Također, u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjena vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke. U skladu s MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 51, potrebno je preispitati ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom na kraju svake finansijske godine.

Vrijednost stalnih sredstava na 31. 12. 2021. godine u poslovnim knjigama Društva iskazana je u neto iznosu od 5.829.760 KM. Društvo do 2021. nije na datum bilansa vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Također, nije preispitalo ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem jednom u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

U martu 2022. godine angažovan je ovlašteni procjenitelj i izvršena je procjena tržišne vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Ukupna fer vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iznosi 16.758.950 KM.

Društvo nije računovodstvenim politikama definisalo način iskazivanja imovine, što nije u skladu s tačkom 29 MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preporuka:

- *računovodstvenim politikama definisati način iskazivanja Imovine u finansijskim izvještajima u skladu sa paragrafom 29 MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.*

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
ZALIHE	1.006.555	1.585.476
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	365.536	380.650
Gotovi proizvodi	440.516	443.653
Proizvodnja u toku	181.921	172.166
Stalna sredstva namijenjena prodaji	-	556.261
Dati avansi	18.468	32.746

U knjigovodstvenim evidencijama na 31. 12. 2021. godine iskazane su zalihe materijala, rezervnih dijelova, alata i sitnog inventara u iznosu od 365.536 KM.

U skladu sa MRS-om 2 – Zalihe, zalihe se trebaju vrednovati po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, zavisno od toga što je niže. Također, ovaj Standard nalaže da se procjene neto utržive vrijednosti zasnivaju na najnovijim pouzdanim dokazima koji postoje u vrijeme davanja procjena iznosa zaliha za koje se očekuje da će biti realizovani. Ove procjene uzimaju u obzir promjene cijena ili troškova direktno povezane s događajima nakon kraja razdoblja u mjeri u kojoj ti događaji potvrđuju uslove koji su postojali na kraju razdoblja.

Otpis sitnog inventara se vrši metodom 100% otpisa prilikom stavljanja u upotrebu.

Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, niti je u tekućoj i prethodnim godinama na datum bilansa vršilo procjenu njihovog nadoknadivog iznosa u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe.

Na poziciji gotovih proizvoda iskazano je stanje u iznosu od 440.516 KM i najvećim dijelom se odnosi na proizvedene RPG u ranijem periodu (180 komada). Proizvodnja u toku iznosi 181.921 KM i najvećim dijelom se odnosi na nedovršene proizvode (RPG). Tokom 2021. godine nije bilo proizvodnje niti prodaje ovih proizvoda.

Društvo nema računovodstvene politike niti interni akt kojim je propisan način knjigovodstvenog evidentiranja i praćenja proizvodnje i realizacije gotovih proizvoda. Ne postoji cjenovnik gotovih proizvoda, već se cijena utvrđuje prilikom sklapanja ugovora sa kupcima.

Društvo je prezentovalo radne naloge u proizvodnji za iskazane zalihe gotovih proizvoda. Artikli na zalihama gotovih proizvoda vode se po trošku materijala sa uključenim troškovima direktnog rada, amortizacije, režijskih troškova i sl. Nisu nam prezentovani normativi i sastavnice za proizvodnju. Zbog toga nismo bili u mogućnosti utvrditi tačnost iskazanih stanja i da li su troškovi konverzije zaliha uvršteni u njihovu cijenu koštanja, zbog čega nije moguće utvrditi efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja.

Početkom 2022. godine Društvo je potpisalo više ugovora sa kupcima u vezi proizvodnje i prodaje gotovih proizvoda u vrijednosti od cca 2.200.000 KM.

Smanjenje vrijednosti na poziciji stalnih sredstava namijenjenih prodaji u iznosu od 556.261 KM odnosi se na prodaju poslovne zgrade u privredi i ostalog neplodnog zemljišta u ukupnoj površini od 5.780 m² koja se nalazi u krugu fabrike. Nadzorni odbor je 26. 2. 2020. donio Odluku kojom daje saglasnost Upravi i direktoru društva da otpočne prodaju objekta. Procjenu tržišne vrijednosti nekretnine izvršio je ovlašteni procjenitelj u 2019. godini i iznosila je 888.300 KM. U januaru 2021. Stručna komisija koja je formirana na osnovu Odluke direktora, a u čijem sastavu je bilo sedam zaposlenika Društva, izvršila je procjenu i podnijela izvještaj direktoru. Zadatak komisije bio je da se utvrdi koji objekti su perspektivni a koji ne za dalju proizvodnju. Prema sačinjenom izvještaju, pomenuti objekat i zemljište proglašeno je neperspektivnim za potrebe proizvodnje naoružanja i vojne opreme. Navedena nekretnina je prodana po cijeni od 845.000 KM kompaniji KM Trade d.o.o. Visoko, na osnovu sačinjenog ugovora o kupoprodaji nakon provedenog postupka.

Dati avansi iskazani su u iznosu od 18.468 KM i najvećim dijelom se odnose na avans dat firmi Cyber tech iz 2018. godine (15.350 KM). Avans od 100% dat je za kupovinu mašine za lasersko graviranje metalnih i sličnih površina. **Nije nam prezentiran dokaz da je isporučena u skladu s ugovorom. Uprava nije poduzela odgovarajuće aktivnosti kako bi Društvo zaštitila od negativnih ekonomskih posljedica koje su nastale usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, prema kojem su u obavezi da poslove obavljaju savjesno, s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da djeluju u najboljem interesu Društva.**

Preporuke:

- *utvrditi i pratiti ročnu strukturu zaliha na osnovu koje bi se na datum bilansa izvršila procjena nadoknadive vrijednosti zaliha, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe;*
- *računovodstvenim politikama Društva propisati knjigovodstveno evidentiranje i praćenje proizvodnje i realizacije gotovih proizvoda;*

- *poduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi se Društvo zaštitilo od negativnih ekonomskih posljedica koje su nastale usljed nepostupanja po zaključenom ugovoru u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.*

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: u KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	653	11.854
Transakcijski račun – domaća valuta	607	9.127
Transakcijski račun – strana valuta	4	558
Blagajna – domaća valuta	42	2.169

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2021. godine iskazani su u iznosu od 653 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i blagajni.

Transakcijski računi otvoreni su kod poslovnih banaka u zemlji: Union Banka d.d. Sarajevo (glavni račun), Ziraat Banka d.d. Sarajevo, Addiko banka d.d. Sarajevo, BBI Banka d.d. Sarajevo, Privredna banka d.d. Sarajevo i Razvojna banka FBiH d.d. Sarajevo. Računi su otvoreni za poslovanje u domaćoj valuti i stranim valutama (EUR i USD). Ugovori s bankama potpisani su u ranijem periodu. Direktor Društva ovlašten je za potpisivanje i raspolaganje sredstvima kod poslovnih banaka.

Blagajna (domaća valuta) je regulisana Pravilnikom o blagajničkom poslovanju, a odnosi se na gotovinske isplate/uplate putem blagajne u sjedištu Društva. U glavnoj blagajni se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i manji računi. **Visina blagajničkog maksimuma u iznosu od 10.000 KM određena je u 2018. godini Odlukom direktora Društva, što nije u skladu s Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, kojom je definisano da visinu blagajničkog maksimuma poslovni subjekti utvrđuju na osnovu prosječnih dnevnih isplata iz blagajne u prethodnom mjesecu, kao i drugih uslova koji su od uticaja za potrebu držanja gotovog novca u blagajni.**

Preporuka:

- *utvrditi visinu blagajničkog maksimuma u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu poslovanja gotovim novcem.*

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

u KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	172.411	145.481
Kratkoročna potraživanja	148.014	114.614
Potraživanja od kupaca	162.247	139.313
Sumnjiva i sporna potraživanja	226.201	226.306
Ispravka sumnjivih i spornih potraživanja	(249.8139)	(256.611)
Druga kratkoročna potraživanja	9.378	5.606
Kratkoročni finansijski plasmani	429	429
Potraživanja za PDV	8.176	20.684
Aktivna vremenska razgraničenja	15.793	9.754

Potraživanja od prodaje iskazana su u ukupnom iznosu od 162.247 KM i odnose se na potraživanja po osnovu prodatih proizvoda pravnim licima u iznosu od 5.122 KM i potraživanja za pružene usluge od izdavanja prostora u iznosu od 157.124 KM.

Procjena naplativosti potraživanja vrši se jednom godišnje, pri čemu se u obzir uzimaju sljedeći faktori: likvidnost i solventnost partnera, historija i otplaćivanje obaveza i sniženje kreditnog rejtinga dužnika.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 226.201 KM i u potpunosti su ispravljena u prethodnom periodu. Prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna istovremeno se vrši korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda, u skladu s računovodstvenim politikama.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 9.378 KM i čine ih potraživanja od zaposlenih (7.958 KM) i potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dobit (1.420 KM). **Potraživanja od zaposlenih najvećim dijelom se odnose na neopravdane akontacije za službeni put bivšem direktoru (6.900 KM). Nakon povratka sa službenog puta nije podnesen izvještaj niti je opravdan isplaćeni iznos akontacije.**

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 15.793 KM i najvećim dijelom odnose se na obračunati nefakturisani prihod.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
KAPITAL	3.148.608	3.858.434
Dionički kapital	5.833.380	5.833.380
Zakonske rezerve	21.809	21.809
Gubitak ranijih godina	(2.059.741)	(1.568.118)
Gubitak tekuće godine	(646.840)	(428.637)

Dionički kapital iskazan je u iznosu od 5.833.380 KM i jednak je kapitalu iskazanom u sudskom registru. Udio FBiH u kapitalu je 100%.

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 5.833.380 KM i u većinskom je vlasništvu Vlade FBiH (51%), ZIF-a „BOSFIN“ d.d. Sarajevo (24,75%), Mehmeda Mujića (9,51%) i ZIF-a „EUROFOND-1“ d.d. Sarajevo (5%), te ostalih malih dioničara.

Gubitak do visine kapitala iz ranijeg perioda iskazan je u iznosu od 2.059.741 KM.

Društvo je u 2018. godini sa pozicije pasivnih vremenskih razgraničenja oprihodovalo iznos od 1.000.000 koji je namijenjen za pokretanje proizvodnje.

Društvo je u 2020. godini sa pozicije pasivnih vremenskih razgraničenja oprihodovalo 491.045 KM. Najvećim dijelom oprihodovani iznos se odnosi na uplaćena sredstva Vlade FBiH (359.782 KM) u korist budžeta PIO/MIO za zaposlenike Društva u ranijim periodima. U skladu sa Odlukom Vlade FBiH, ova sredstva se do daljeg priznaju kao razgraničenja, dok Vlada ne utvrdi njihovu namjenu prema Društvu. Po ovom osnovu potcijenjena su pasivna razgraničenja i akumulirani gubici Društva, a kapital precijenjen.

Gubitak tekuće godine iskazan je u iznosu od 646.840 KM. Gubici prikazani direktno u kapitalu 62.986 KM odnose se na prinudnu naplatu po Rješenjima Porezne uprave FBiH u vezi naplate javnih prihoda u toku 2021. godine. Navedeno ukazuje da je Društvo iskazalo ukupan gubitak iznosu (2.706.581 KM) većem od trećine osnovnog kapitala i fonda rezervi.

Zakonom o privrednim društvima Federacije BiH, član 185, propisano je da, kada dioničko društvo u polugodišnjem ili godišnjem obračunu iskaže gubitak u iznosu većem od zbira trećine osnovnog kapitala i fonda rezervi iz člana 180. Zakona, Nadzorni odbor je dužan sazvati Skupštinu Društva. Na osnovu Izvještaja Nadzornog odbora, koji uključuje bilans stanja i bilans uspjeha sa izvještajem revizije, Skupština donosi odluku o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji društva. Skupština do okončanja revizije nije donijela Odluke o pokriću gubitka za 2021. godinu.

Preporuke:

- *knjiženje poslovnih promjena potrebno je vršiti na osnovu validne knjigovodstvene isprave u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH;*
- *potrebno je poduzeti aktivnosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i donositi odluke o nastavku rada, prestanku ili likvidaciji društva.*

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze kako slijedi: u KM

	31. 12. 2021.	31. 12. 2020.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	4.206.251	3.898.733
Dugoročna rezervisanja	332.304	103.060
Dugoročne obaveze	212.500	287.854
Odložene porezne obaveze	16.089	-
Kratkoročne obaveze	3.552.251	3.477.337
Kratkoročne finansijske obaveze	1.464.291	1.383.748
Obaveze iz poslovanja	987.870	951.620
Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih	803.459	906.870
Druge obaveze	250.283	197.500
Obaveze za PDV	-	-
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	46.348	37.599
Obaveze za porez na dobit	-	-
Pasivna vremenska razgraničenja	93.107	19.765
Odložene porezne obaveze	-	10.717

7.2.4.1 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja u finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 332.304 KM i odnose se na dugoročna razgraničenja (226.807 KM) i dugoročna rezervisanja za troškove i rizike (105.497 KM).

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 226.807 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene i odložene prihode evidentirane u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći. Primljene donacije odnose se na kupovinu opreme za proizvodnju (obradni centar tip GS250L i mašine – CNC Horizontal Lathe Hardinge). Društvo je sredstva dobilo od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u okviru projekta „Kapitalni transferi javnim preduzećima – finansiranje razvojnih projekata u FBiH iz oblasti namjenske industrije“. Računovodstvenim politikama donacije se priznaju kao prihod na bazi principa sučeljavanja prihoda i rashoda. Iznos odloženog prihoda priznaje se kao prihod u bilansu uspjeha na sistematskoj i racionalnoj osnovi u toku perioda korisnog vijeka trajanja sredstva (tačka 7.2.1 Izvještaja).

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike iskazana u iznosu od 105.497 KM i odnose se na rezervisanja za započete sudske sporove (70.245 KM) i otpremnine (35.252 KM).

Na datum bilansa Društvo utvrđuje iznose pravnih tužbi koje nastaju kao posljedica redovnog poslovanja. Društvo ne može kvantificirati rezultat i konačnu obavezu koja bi mogla nastati po osnovu navedenih tužbi, tako da vrši procjene i pretpostavke koje kontinuirano preispituje i koje se zasnivaju na iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna. Procjena je subjektivna i uključuje neizvjesnost za navedena rezervisanja.

Rezervisanja za otpremnine formiraju se u skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Zakonom i Pravilnikom o porezu na dohodak i diskontuju se na sadašnju vrijednost.

7.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze u finansijskim izvještajima iskazane su u iznosu od 212.500 KM i odnose se na obaveze po dugoročnom kreditu Razvojne banke.

Ugovor o kreditu zaključen je iz 6. 10. 2020. godine iz kreditne linije za održavanje zaposlenosti. Odobreni iznos sredstava je 300.000 KM. Kreditna sredstva će se koristiti isključivo za finansiranje tekućih obaveza. Rok otplate kredita je 60 mjeseci, uključujući 12 mjeseci gracie perioda, počevši od dana doznake kreditnih sredstava na transakcijski račun Društva.

Nominalna kamatna stopa je fiksna i iznosi 3% na godišnjem nivou, a primjenjuje se jednostavna metoda na bazi 365 dana na stvarni broj dana. Na neizmirene obaveze plaća se zatezna kamata po zakonski utvrđenoj stopi. Jednokratna naknada naplaćena je u iznosu od 0,50% na iznos odobrenog kredita. Instrumenti osiguranja kredita su:

- deset bjanko mjenica;
- upis hipoteke na četiri k.č., i to: k.č.1125/31, 1125/32, 1125/33 i 1125/34 površine 4.124m² identifikovane kao poslovne zgrade u privredi i ostalo neplodno zemljište;
- polica osiguranja nekretnina od rizika osiguravajućeg društva, vinkulirana u korist banke.

7.2.4.3 Odložene porezne obaveze

Odložene porezne obaveze iskazane su u iznosu od 16.089 KM, a rezultat su primjene nižih stopa amortizacije na nematerijalnu imovinu od 8% u odnosu na maksimalnu dozvoljenu stopu amortizacije od 20% koja je propisana Zakom o porezu na dobit.

7.2.4.4 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 1.464.291 KM, a odnose se na ostale kratkoročne kredite i zajmove uzete u zemlji (878.750 KM), kratkoročne finansijske kredite od banaka (498.041 KM) i kratkoročni dio dugoročnog kredita Razvojne banke (87.500 KM).

Kratkoročni krediti i zajmovi uzeti u zemlji iskazani su u iznosu od 878.750 KM, a odnose se na pozajmice za koje je Društvo zaključilo ugovore sa:

- **Privrednim društvom Igman d.d. Konjic** – Ugovor o pozajmici zaključen 7. 11. 2019 godine, a Aneks 27. 12. 2021. godine, kojim je produžen rok povrata na 12 mjeseci. Saldo dugovanja na dan potpisivanja iznosi 426.066 KM;
- **Pretisom d.d. Vogošća** – Ugovor zaključen 28. 12. 2016. godine na iznos od 327.364 KM (beskametni zajam) bez definisanog roka povrata;
- **Unis Ginexom d.d. Goražde** – Ugovor o zajmu zaključen 15. 2. 2017. godine na iznos od 75.320 KM. U periodu od 2017. do 25. 8. 2021. godine zaključeno više aneksa o produžetku roka vraćanja pozajmice. Posljednji ugovoreni rok za vraćanje bio je 31. 12. 2021. godine;
- **Litenom d.o.o. Hadžići** – Ugovor o pozajmici sklopljen 12. 8. 2021. godine na 50.000 KM. Rok za vraćanje pozajmice definisan ugovorom bio je 12. 9. 2021. godine.

Kratkoročni finansijski krediti od banka iskazani su u iznosu od 498.041 KM, a odnose se na:

- **Kratkoročni kredit Union banke d.d. Sarajevo** – Ugovor o kreditu zaključen 6. 7. 2021. godine na iznos od 301.786 KM. Kredit se koristi za finansiranje obrtnih sredstava. Rok vraćanja kredita je 8. 10. 2021. godine. Kamata se obračunava po stopi 4% godišnje i fiksna je. Stanje obaveza na 31. 12. 2021. godine iznosi 301.786 KM;
- **Kratkoročni revolving kredit Privredne banke d. d. Sarajevo** – Kredit je odobren po Ugovoru o vršenju kreditno-garancijskih poslova 30. 9. 2020. godine na 12 mjeseci računajući od dana puštanja kredita u korištenje u iznosu od 200.000 KM. Kamatna stopa obračunava se fiksno u iznosu od 5% na godišnjem nivou. Stanje obaveza na 31. 12. 2021. godine iznosi 196.255 KM.

Navedene obaveze Društva su konfirmisane, ali nisu izmirivane na vrijeme zbog nelikvidnosti i blokiranih transakcijskih računa.

Ugovor o ustupanju potraživanja zaključen je 5. 4. 2022. godine između Društva – ustupalac potraživanja, Union Banke d.d. Sarajevo – primalac potraživanja i Testing Centara d.o.o. Mostar – dužnik. Ovim Ugovorom Društvo ustupa svoja buduća potraživanja po ugovoru o zakupu od Dužnika Primaocu potraživanja u iznosu od 14.500 KM na mjesečnom nivou, do konačnog izmirenja obaveza prema povjeriocima Union banci d.d. i Privrednoj banci d.d. Sarajevo, koje ima po ugovorima o kreditima.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 987.870 KM i odnose se na obaveze za primljene avanse (461.189 KM), obaveze prema dobavljačima u zemlji (412.069 KM) i obaveze prema dobavljačima u inostranstvu (114.612 KM).

Obaveze za primljene avanse iskazane u iznosu od 461.189 KM najvećim dijelom odnose se na unaprijed naplaćene zakupnine za iznajmljivanje poslovnih prostora i nisu potvrđene izvodima otvorenih stavki na 31. 12. 2021. godine.

U strukturi obaveza prema dobavljačima najznačajnije su prema: „ALFLETH ENGINEERING AG“ Švicarska u iznosu od 114.612 KM (promet 285.356 KM), JKP „Komunalac“ d.o.o. u iznosu od 96.671 KM (promet 13.223 KM), „BNT TMIH“ d.d. Novi Travnik u iznosu od 80.782 KM (nije bilo prometa u 2021. godini), „Bojo – metal“ d.o.o. Kiseljak u iznosu od 58.828 KM (nije bilo prometa u 2021. godini), JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo u iznosu od 41.737 KM (promet 318.683 KM), „TREN Design“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 18.000 KM (nije bilo prometa u 2021. godini). Društvo nije u mogućnosti redovno izmirivati dospjele tekuće i obaveze iz prethodnog perioda zbog problema sa likvidnošću i blokiranim računima, a za veći dio obaveza stanja nisu potvrđena izvodima otvorenih stavki.

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 803.459 KM. Struktura im je sljedeća: obaveze za neto plaće i naknade plaća (453.544 KM), obaveze za poreze i doprinose iz i na plaće (338.795 KM) i obaveze za ostala neto primanja, naknade troškova i materijalna prava zaposlenih (11.120 KM). Obaveze za neto plaće, poreze i doprinose odnose se na obračunate plaće za period maj – decembar 2016. godine za koje su radnici podnijeli tužbe i za period august – decembar 2021. godine. Obaveze za 2021. dijelom su izmirene u 2022. godini.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 250.283 KM i najvećim dijelom odnose se na naknade, doprinose i poreze fizičkim licima za ugovore o djelu i direktoru po osnovu menadžerskog ugovora (137.705 KM), naknade, doprinose i poreze članovima skupštine, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju (94.761 KM) i obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja (11.581 KM).

Obaveze za ostale poreze i druge dažbine iskazane su u iznosu od 46.348 KM i odnose se na obaveze za porez na imovinu (31.942 KM) i naknade za korištenje šuma (14.406 KM).

7.2.4.5 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 93.107 KM i odnose se na unaprijed naplaćene i odložene prihode evidentirane u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih davanja i objavljivanje državne pomoći – kratkoročni dio (43.169 KM), obračunate troškove perioda za koje nije primljena faktura (36.267 KM) te ostala razgraničenja (13.671 KM).

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Na osnovu Odluke direktora od 21. 12. 2021. godine i Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa formirane su popisne komisije za: popis zaliha materijala i gotovih proizvoda, popis nematerijalnih i materijalnih stalnih sredstava, popis nedovršene proizvodnje, popis rezervnih dijelova i sitnog inventara i komisija za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza, te centralna popisna komisija. Popisne komisije su izvršile popis u periodu od 27. 12. 2021. do 15. 1. 2022. godine.

Uvidom u Elaborat i Izvještaje popisnih komisija konstatovali smo da:

- prilikom popisa zaliha materijala popisne komisije su konstatovale stanja po popisu, ali nisu izvršile analizu i procjenu zastarjelih zaliha prije svega imajući u vidu da je značajan iznos zaliha davno nabavljen i ne koristi se već godinama, što je šire pojašnjeno u tački 6.2.2.1 Izvještaja;
- nije izvršen popis potraživanja, obaveza i novčanih sredstava sa stanjem na 31. 12. 2021. godine, već su knjigovodstvene vrijednosti prepisane;
- Popisna komisija nije konstatovala da li je vršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza putem Izvoda otvorenih stavki.

Obavezni godišnji popis prethodi izradi godišnjih finansijskih izvještaja, te ima za cilj da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako bi godišnji finansijski izvještaji fer prikazivali finansijski položaj društva i bili pouzdani korisnicima.

Na osnovu navedene nepravilnosti ne možemo potvrditi da je popisom utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Ne možemo potvrditi da je izvršeni popis stalnih sredstava proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu Društva.

Preporuka:

- *izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti stvarno stanje utvrđeno popisom sa knjigovodstvenim stanjem, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

7.3 POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo je 9. 4. 2018. godine potpisalo Ugovor o sufinansiranju projekta sa fizičkim licem Gul Huseyin s ciljem realizacije projekta iz oblasti proizvodnje, remonta i infrastrukture, a na osnovu provedenog međunarodnog javnog poziva. Ugovor je sklopljen na 12 godina, a Društvu je uplaćen iznos od 1.000.000 KM za pokretanje proizvodnje. Na osnovu Odluke Uprave 26. 12. 2018. godine uplata je oprihodovana u cijelom iznosu. Kao zalog za izvršenje ugovorenih obaveza upisana je hipoteka na:

- nekretnini ukupne površine 4.948 m²,
- opremi Stanice tehničkog pregleda procijenjene vrijednosti 91.224 KM i
- zalog na pravima po osnovu Ugovora o zakupu poslovnog zaključen između TRZ-a Hadžići d.d. kao zakupodavca i Testing Centar d.o.o. Mostar kao zakupoprimca.

Ugovorne strane su saglasne da će upisano založno pravo biti upisano sve do povrata uložених sredstava Založnom povjeriocu kao Privatnom partneru u iznosu od 2,5 puta, što iznosi 2.500.000 KM, a najduže do isteka trajanja partnerstva od 144 mjeseca.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je do okončanja revizije proizvedeno ukupno 200 komada RPG-a, od čega je kupcu u 2019. godini isporučeno samo 20 komada, ostatak se nalazi u skladištu Društva. Ugovor sa kupcem je raskinut u prethodnom periodu. U toku 2021. godine nije bilo validnog ugovora niti isporuka kupcima. U toku 2022. Uprava je potpisala nove ugovore sa više kupaca u vrijednosti od cca 1.655.000 KM, ali isporuke nisu izvršene do okončanja revizije.

Društvo nije iskazalo potencijalnu obavezu, što nije u skladu s tačkom 10 MRS-a 37 – Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, prema kojoj je potencijalna obaveza:

(a) moguća obaveza koja proizlazi iz prošlih događaja i čije postojanje može potvrditi samo nastanak ili izostanak jednog ili više neizvjesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom subjekta, ili

(b) sadašnja obaveza koja je proizašla iz prošlih događaja, ali se ne priznaje jer: (i) nije vjerovatno da će za izmirenje obaveze biti neophodan odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi; ili se iznos obaveze ne može izmjeriti s dovoljnom pouzdanošću.

Društvo u bilješkama uz finansijske izvještaje nije objavilo potencijalne obaveze po ovom osnovu, što nije u skladu s tačkama 84–89 MRS-a 37 – Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

7.4 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su neto novčani primici od 105.950 KM i neto novčane isplate od 117.151 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u iznosu od 11.201 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.5 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2021. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.6 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju (ima) o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga, i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, sadrže zahtjeve u vezi s objavama u bilješkama.

Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Također, Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenila sposobnost Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom roku i samim tim finansijski izvještaji ne sadrže primjerenu objavu, u skladu s tačkom 35. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja. Naime, Društvo je za 2021. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 646.840 KM.

Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je u iznosu od 2.059.741 KM, što sa iskazanim gubitkom izvještajne godine premašuje trećinu osnovnog kapitala Društva. Kratkoročne obaveze na 31. 12. 2021. godine iskazane su u iznosu od 3.552.251 KM, a tekuća imovina iskazana je u iznosu od 1.179.619 KM. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova, ukupne vrijednosti 2.016.085 KM. **Navedene okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, ali Uprava prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nije izvršila procjenu niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva u Bilješkama uz finansijske izvještaje u skladu s MRS-om 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.**

Preporuka:

- *bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.*

8. NABAVKE

Društvo je za postupke nabavki u oktobru 2018. godine donijelo Proceduru nabavke proizvoda i usluga koja se primjenjuje u komercijalnoj službi kroz sljedeće korake:

- pripremanje zahtjeva za nabavku,
- izdavanje zadatka za nabavku,
- realizacija nabavke,
- isporuka i prijem proizvoda i usluga.

U okviru koraka Realizacija nabavke navedeno je da se nabavka proizvoda i usluga vrši na osnovu Zakona o javnim nabavkama na jedan od sljedećih načina:

- raspisivanjem tendera – zahtjeva za ponudu objavljivanjem u javnim glasilima, poštujući propisanu zakonsku proceduru;
- prikupljanjem ponuda na osnovu pismenog zahtjeva, u kojem su definisani tačni zahtjevi za nabavku;
- direktnim kontaktiranjem potencijalnog dobavljača;
- neposrednom pogodbom nabavke.

Navedenom procedurom nije propisano donošenje Plana nabavki, niti je on donesen za 2021. godinu, iako se Zahtjev za nabavku priprema na osnovu plana proizvodnje ili tekućih potreba.

Društvo za 2021. godinu ne raspolaže evidencijama o provedenim postupcima nabavki niti nam je tokom revizije dostavilo adekvatne podatke o izvršenim nabavkama u 2021. godini, što nije u skladu sa donesenom Procedurom nabavke proizvoda i usluga i Zakonom o javnim nabavkama.

Uvidom u dokumentaciju i kartice dobavljača i s njima povezane troškove uočili smo da je tokom 2021. godine Društvo bez provođenja postupaka i procedura u skladu sa donesenim internim aktom i Zakonom o javnim nabavkama vršilo nabavku roba i usluga od raznih dobavljača. Također, organi upravljanja nisu donijeli odluku da li je Društvo obavezno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama, niti su se obraćali Agenciji za javne nabavke za očitovanje i tumačenje po navedenom pitanju obzirom da obavlja djelatnost s ciljem sticanja dobiti.

Preporuka:

- *provoditi nabavke u skladu sa donesenim internim aktima, osigurati transparentnost prilikom njihovog provođenja i preuzeti odgovornost i razmotriti status Društva, te donijeti odluku da li je Društvo obaveznik primjene Zakona o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, na 30. 12. 2021. godine protiv Društva se vode sudski sporovi u vrijednosti od 2.016.085 KM, koji se najvećim dijelom odnose na naknadu štete i sporove sa zaposlenicima za neisplaćene plaće iz 2016. godine. Za podnesene tužbe nije izvršena procjena sudskih sporova te, shodno tome, ispravka vrijednosti na teret rashoda nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, s ciljem fer i istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.

Preporuka:

- *na datum bilansa izvršiti procjenu ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva, te evidentirati pripadajuća rezervisanja u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, s ciljem fer i istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 26. 9. 2022. dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Komentar se odnosi na: iskazani kapital, materijalna sredstva u pripremi, procjenu sposobnosti subjekta da nastavi poslovanje u vremenski neograničenom razdoblju, rezervisanje za potencijalne obaveze za pokrenute sudske sporove, prijem radnika u radni odnos, godišnji popis imovine, neopravdane akontacije za službeni put direktora, kao i na provođenje postupaka javnih nabavki.

Prihvatili smo i inkorporirali u Izvještaj Odluku o imenovanju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, jer je dostavljena uz komentar.

Za ostala obrazloženja nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo pojašnjenja:

- U vezi nalaza koji se odnosi na vršenje procjene sposobnosti subjekta da nastavi poslovanje u vremenski neograničenom razdoblju, u komentaru je navedeno da je Skupština donijela Odluku o nastavku poslovanja Društva. Međutim, pošto uz komentar nije dostavljena Odluka, nije mogao biti prihvaćen. Napominjemo da su obavljenom revizijom konstatovani pokazatelji i okolnosti koje stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Uprava je prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja dužna izvršiti procjenu i objaviti značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja Društva, te svaku neizvjesnost objaviti, u skladu s MRS-om 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i time sačinjavati Izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- U vezi nalaza za iskazani kapital u komentaru je navedeno da su uplate investitora i dio obaveza oprihodovane u ranijim godinama, odnosno da su to greške iz ranijih perioda. Komentar nije prihvaćen s obzirom na to da pogrešno iskazana stanja u ranijim godinama imaju uticaj na pogrešno iskazana knjigovodstvena stanja u 2021. godini;
- Vežano za neizvršena rezervisanja za potencijalne obaveze u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, Društvo je u komentaru navelo da je u finansijskim izvještajima iskazalo rezervisanje u iznosu od 70.245 KM po ovom osnovu. Navedeno ne možemo prihvatiti jer se protiv Društva, prema dostavljenoj dokumentaciji, vode sudski sporovi u vrijednosti od 2.016.085 KM, te rezervisanja nisu priznata u skladu s MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, s ciljem fer i istinitog prikazivanja finansijskog položaja i rezultata poslovanja;
- U vezi prijema u radni na određeno vrijeme šest zaposlenika bez javnog oglašavanja u toku 2021. godine, u komentaru je navedeno da se zapošljavanje vršilo u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos kada je to bilo moguće, kao i da oglašavanje nije vršeno zbog teške finansijske situacije sa kojom je Društvo u 2021. godini bilo suočeno. Navedeno ne možemo prihvatiti jer prilikom zapošljavanja nisu ispoštovane procedure u skladu sa uslovima definisanim Zakonom o radu, Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o radu Društva;

- Vežano za postupke javnih nabavki nisu nam prezentovane nove činjenice koje bi uticale na preporuku, koja je data s ciljem osiguranja transparentnost prilikom njihovog provođenja;
- Za obrazloženje vezano za popis sredstava i obaveza nisu prezentirane nove činjenice. U komentaru je navedeno da su formirane centralna popisna komisija i komisije za popis imovine i obaveza, koje potpisima garantuju ispravnost Izvještaja o popisu, te da su poslali zahtjevi za usaglašavanje stanja svim kupcima. Međutim, prilikom popisa zaliha materijala popisne komisije su konstatovale stanja po popisu, ali nisu izvršile analizu i procjenu zastarjelih zaliha, niti je Popisna komisija konstatovala da li je vršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza putem Izvoda otvorenih stavki. Zbog navedenog nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenih evidencija prije sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2021. godinu shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Vežano za neopravdane akontacije za službeni put bivšeg direktora, nije nam prezentovan izvještaj o službenom putu na osnovu kojeg je izvršena isplata troškova. Uz komentar je dostavljena Odluka Nadzornog odbora od 25. 5. 2022. godine kojom se retroaktivno daje saglasnost za službeni put.

Također, u obrazloženju koje se odnosi na nalaze i preporuke vezane za poduzimanje aktivnosti na donošenju nedostajućih i usklađenju donesenih internih akata s važećim zakonskim propisima i za pripremu izvještaja o pravdanju grant sredstava Federalnom ministarstvu energije, rudarstva industrije, Društvo je navelo aktivnosti koje su poduzete kako bi se preporuke realizovale.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Alida Selimović – voditeljica tima

Nermina Šabanović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine			
Tehnički remontni zavod Hadžići d.d.			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	859.755	794.734
1	Prihodi od prodaje robe	-	70.020
2	Prihodi od prodaje učinaka	105.210	292.718
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	-	-
4	Ostali poslovni prihodi	754.545	431.996
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	1.713.156	1.880.897
1	Nabavna vrijednost prodane robe	-	66.995
2	Materijalni troškovi	211.794	479.793
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.003.091	1.283.469
4	Troškovi proizvodnih usluga	113.893	266.969
5	Amortizacija	127.897	117.262
6	Troškovi rezervisanja	2.437	-
7	Nematerijalni troškovi	260.661	112.444
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	6.617	446.035
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	-	-
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	-	-
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	853.401	1.086.163
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	868	2.654
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	-
2	Prihodi od kamata	-	-
3	Pozitivne kursne razlike	36	-
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	-	-
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	-	-
6	Ostali finansijski prihodi	832	2.616
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	53.985	44.471
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	-	-
2	Rashodi kamata	53.956	30.710
3	Negativne kursne razlike	26	3.092
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	-	-
5	Ostali finansijski rashodi	3	10.669
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	-	-
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	53.117	41.817
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	-	-
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	906.518	1.127.980
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	7.595	825.499
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	-	128.218
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	-	-
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Dobici od prodaje materijala	797	12.224
6	Viškovi	-	-
7	Naplaćena otpisana potraživanja	105	879
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	-	-
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	6.693	684.178
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	31.284	152.464
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	-	-
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	-	-
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	-	-
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	-	-
5	Gubici od prodaje materijala	-	-
6	Manjkovi	-	-
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	-	-

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	-	22.300
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	31.284	130.164
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	-	673.035
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	23.689	-
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	-
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	-	23.809
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	-	-
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	-	-
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	-	23.809
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	-	-
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	-	-
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	-	-
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	930.207	478.754
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	-	-
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	5.372	10.717
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	-	-
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	935.579	489.471
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	288.739	60.834
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	-	-
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	-	-
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	646.840	428.637
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	-	-
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	62.986	-
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0		
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	62.986	-
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	-	-
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	709.826	428.637
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	-646.840	-428.637
	a) vlasnicima matice	-326.604	-218.605
	b) vlasnicima manjinskih interesa	-313.796	-210.032
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	-709.826	-428.637
	a) vlasnicima matice	-354.682	-218.605
	b) vlasnicima manjinskih interesa	340.774	-210.032
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	32	44
	- na bazi stanja krajem mjeseca	42	45

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Ismo Hebibović

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine					
Tehnički remontni zavod Hadžići d.d.					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (neto)
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	6
AKTIVA					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)					
		15.727.159	9.551.919	6.175.240	6.014.356
1	Nematerijalna sredstva	460.326	114.843	345.483	383.828
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	9.964.379	4.134.622	5.829.757	5.630.528
3	Investicione nekretnine	5.302.454	5.302.454	-	-
4	Biološka sredstva	-	-	-	-
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	-	-	-	-
06	Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	-
7	Druga dugoročna potraživanja	-	-	-	-
8	Dugoročna razgraničenja	-	-	-	-
B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)					
		1.646.794	467.175	1.179.619	1.742.811
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.223.917	217.362	1.006.555	1.585.476
2	Gotovina, kratk. potraživanja i kratkoročni plasmani	422.877	249.813	173.064	157.335
	Potraživanja za PDV	8.176	-	8.176	20.684
	Aktivna vremenska razgraničenja	15.793	-	15.793	9.754
D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)					
		17.373.953	10.019.094	7.354.859	7.757.167
II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva					
		802.169	-	802.169	802.169
UKUPNO AKTIVA (I+II)		18.176.122	10.019.094	8.157.028	8.559.336
PASIVA					
A) KAPITAL (1 do 10)					
			3.148.608		3.858.434
1	Osnovni kapital		5.833.380		5.833.380
2	Upisani neuplaćeni kapital		-		-
3	Emisiona premija		-		-
4	Rezerve		21.809		21.809
5	Revalorizacione rezerve		-		-
6	Nerealizovani dobiti		-		-
7	Nerealizovani gubici		-		-
8	Neraspoređena dobit		-		-
9	Gubitak do visine kapitala		2.706.581		1.996.755
B) DUGOROČNA REZERVISANJA					
			332.304		103.060
C) DUGOROČNE OBAVEZE					
			212.500		287.854
D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE					
			16.089		-
E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)					
			3.552.251		3.477.337
1	Kratkoročne finansijske obaveze		1.464.291		1.383.748
2	Obaveze iz poslovanja		987.870		951.620
3	Obaveze iz specifičnih poslova		-		-
4	Obaveze po osnovu plata i ostalih primanja zaposlenih		803.459		906.870
5	Druge obaveze		250.283		197.500
6	Obaveze za PDV		-		-
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine		46.348		37.599
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA					
			93.107		19.765
G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE					
			-		10.717
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)					
			7.354.859		7.757.167
II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva					
			802.169		802.169
UKUPNO PASIVA (I+II)			8.157.028		8.559.336

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Ismo Hebibović

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine (Indirektna metoda)				
Tehnički remontni zavod Hadžići d.d.				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		-646.840	-428.637
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	127.897	117.262
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-128.218
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	-	-
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	-	-
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	-	-
9	Ukupno (2 do 8)		127.897	-10.956
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	578.921	-791.903
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	-33.399	-49.523
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	12.508	63.112
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-6.039	149.771
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	153.340	68.198
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	-153.780	-628.974
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	73.342	7.810
17	Ukupno (10 do 16)		624.893	-1.181.509
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		105.950	-1.621.102
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		-	-
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	-
23	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		-	-
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine	-	-	-
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		-	-
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		-	-
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	1.628.795
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	1.628.795
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		117.151	-
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-	-
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-	-
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	117.151	-
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		-	1.628.795
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		117.151	-
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		105.950	1.628.795
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		117.151	1.621.102
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		-	7.693

50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		11.201	-
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		11.854	4.161
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		653	11.854

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

Direktor
Ismo Hebibović

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2021. godine
Tehnički remontni zavod Hadžići d.d.

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2019. god.	5.833.380	-	-	21.809	-1.557.487	4.297.702	-	4.297.702
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god.	5.833.380	-	-	21.809	-1.557.487	4.297.702	-	4.297.702
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-428.637	-428.637	-	-428.637
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	10.631	10.631	-	10.631
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Stanje na 31. 12. 2020. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine	5.833.380	-	-	21.809	-1.996.755	3.858.434	-	3.858.434
13. Efekti promjena u rač.politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2020, odnosno 1. 1. 2021. god. (12 ± 13 ± 14)	5.833.380	-	-	21.809	-1.996.755	3.858.434	-	3.858.434
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
18. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	-646.840	-646.840	-	-646.840
19. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-62.986	-62.986	-	-62.986
20. Stanje na 31. 12. 2021. god. (15±16±17±18±19)	5.833.380	-	-	21.809	-2.706.581	3.148.608	-	3.148.608

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2022. godine.

**Direktor
Ismo Hebibović**